

Provincie Flevoland
t.a.v. College van Gedeputeerde Staten
Postbus 55
8200AB LELYSTAD

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum verzending
			9 november 2023
behandeld door	doorkiesnummer	bijlagen	dossiernummer

Onderwerp

Reactie op Ruimtelijk Voorstel Flevoland

Geachte Provinciale Staten van Flevoland,

Op 19 september 2023 heeft het College van Gedeputeerde Staten de 80% versie van het Ruimtelijk Voorstel Flevoland 2050 vastgesteld en voor reactie aan ons College voorgelegd. In deze brief zullen we onze reactie op het Ruimtelijk Voorstel Flevoland delen. We verzoeken u om deze reactie te betrekken bij de definitieve formulering van het Ruimtelijk Voorstel dat u namens Flevoland aan het Rijk zult aanbieden

In onze reactie zullen we ons beperken tot onderstaande hoofdpunten. Een aantal reacties op detailniveau zijn aanvullend op deze brief digitaal gedeeld bij de ambtelijke trekkers van het Ruimtelijk Voorstel Flevoland.

1. Een inhoudelijke reactie op het Ruimtelijk Voorstel Flevoland;
2. Lelystadse aandachtspunten voor Ruimtelijk Arrangement;
3. Een tijdig en gezamenlijk proces naar een Ruimtelijk Arrangement.

1. Een Inhoudelijke reactie op hoofdlijnen

In het algemeen constateren we dat het Ruimtelijk Voorstel Flevoland inhoudelijk aansluit en voortbouwt op het perspectief en de ontwikkelingspijlers van de Strategische Agenda Flevoland. We constateren dat u, met ons, het benutten van de ligging aan het water onderschrijft en dat de realisatie van een Waterfront een belangrijke stedelijke ontwikkeling is. In de komende jaren zal ons profiel aan het water verder worden gevormd. De ontwikkelingen aan de kust, waaronder het Waterfront in Lelystad, het IJmeer als Baai van de metropoolregio Amsterdam en Flevokust Haven in Lelystad als maritieme poort van de regio dragen bij aan het aantrekkelijker maken van onze steden als watersteden.

Voor de volgende onderdelen vragen we in het Ruimtelijk Voorstel meer aandacht:

Bouwen aan een krachtige en verbonden samenleving

De opgaven van Flevoland gaan verder dan alleen de ruimtelijke opgaven. Het is van belang om verder te werken aan een krachtige samenleving, waarin voldoende voorzieningen beschikbaar zijn voor alle leeftijdsgroepen en waar de inwoners bestaanszekerheid hebben door goed onderwijs en een passend inkomen. Daarnaast is een gezonde en veilige leefomgeving essentieel voor een gebalanceerde groei van onze stad. Stedelijke ontwikkeling is ook het organiseren van ontmoetingen, mensen dichtbij elkaar brengen, met ontspanning en met natuur. Dit alles vraagt bij het Rijk ondersteuning in de zin van betrokkenheid en structurele financiële ondersteuning zoals de kwaliteitsimpuls voor Lelystad-Oost. Hoe we dit breder vanuit een ruimtelijk perspectief kunnen realiseren, vraagt om een nadere uitwerking van het Ruimtelijk Voorstel.

Het versterken en uitbouwen van het economisch profiel en innovatiekracht

De regio Almere-Lelystad omvat zowel een groot deel van de Metropoolregio Amsterdam als van Flevoland. Als 'Nieuw Land' speelt de stedelijke regio Almere-Lelystad een belangrijke rol als schakel en ontwikkelingsgebied naar het omliggende 'oude land' (de rest van de Metropoolregio Amsterdam, de regio Utrecht en delen van Oost-Nederland). Onze regio heeft een uniek profiel en biedt alle mogelijkheden om te fungeren als een praktijklaboratorium voor het versnellen van innovatie, van het omzetten van kennis naar praktische toepassingen, technologie en duurzame stedelijke ontwikkeling. Innovatiecentra en proefprojecten voor slimme mobiliteit, luchtvaart en de bouwsector dragen bij aan deze doelstelling. In dat perspectief kan ook (de verdere ontwikkeling van) Lelystad Airport in het Ruimtelijk Voorstel sterker gepositioneerd worden.

Het is van cruciaal belang om een sterke verbinding met het onderwijs te leggen, die aansluit bij het economische profiel en de praktijkbehoeften, van het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) tot universitair niveau. Het versterken van de samenwerking tussen onderwijsinstellingen, ondernemers en de overheid ('triple helix') moet een integraal onderdeel zijn van de randvoorwaarden voor het opbouwen van een innovatie-ecosysteem als onderdeel van een toekomstbestendige regionale economie. Dit vraagt om aandacht bij de verdere uitwerking van het convenant Regio Deal Nieuw Land en het Ruimtelijk Arrangement.

Kwalitatief hoogwaardig onderwijs, voldoende capaciteit op het elektriciteitsnet, moderne digitale infrastructuur en toekomstige bedrijventerreinen dragen bij aan nationale vraagstukken en vereisen expliciete betrokkenheid van het Rijk

Een gezamenlijke inzet op infrastructuur en duurzame mobiliteit

Lelystad streeft naar een betere balans tussen wonen en werken door het aanbod van woon- en werkruimte te verbreden. Goede verbindingen zijn van essentieel belang voor het leven en wonen in zowel bestaande als nieuwe woongebieden. We stimuleren duurzame en slimme mobiliteit. Samen met het Rijk en de Provincie investeren we in wegen, spoorwegen, fietspaden, waterwegen en openbaar vervoer verbindingen. Toegang tot openbaar vervoer is van cruciaal belang voor de ontwikkeling van Lelystad ZuiderC. Hierbij versterkt het netwerk van verbindingen de ontwikkeling van het station(sgebied) en het stadshart. Lelystad ligt met de Lelylijn als intercityverbinding beter in het landelijk netwerk van spoorwegen. Daarnaast heeft Lelystad Airport betekenis voor Lelystad als netwerkstad en kan dit onze stad in de toekomst verbinden met de rest van de wereld.

Kaartbeelden

Wij constateren dat de kaartbeelden schetsmatig zijn en daardoor scherpte missen. Deze kaartbeelden sluiten op een aantal punten niet aan bij bestaand beleid en de ontwikkeling van onze stad. Bovendien zijn de pictogrammen vaak onduidelijk. In onze optiek is verdere (ambtelijke) afstemming nodig.

2. Lelystadse aandachtspunten voor Ruimtelijk Arrangement

Met het Lelystad Next Level-programma hebben het Rijk, de provincie en de gemeente zich gecommitteerd om samen hard te werken aan een schaalvergroting van Lelystad, met als doel om in 2040 een financieel zelfstandige stad te worden. Deze groei moet in evenwicht zijn. Het streven is om te groeien naar 120.000 inwoners (ongeveer 20.000 extra woningen), met alle benodigde voorzieningen en infrastructuur. Tegelijkertijd moeten we blijven investeren in de bestaande stad, wat ons voor een dubbele uitdaging plaatst. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan het vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad. Het is daarom logisch dat we de bestaande kwaliteiten van de stad, zoals nieuwe natuur zowel op het land als aan het water, optimaal benutten. Dit kan worden bereikt door iets toe te voegen wat de stad nog niet heeft. Alleen op die manier kan een aanzienlijke groei gerealiseerd worden. We werken aan een aantrekkelijke stad aan het water, de ontwikkeling van het stadscentrum met een aantrekkelijke toegang via het openbaar vervoer, en de uitbreiding van de stad naar het zuiden met de ontwikkeling van ZuiderC (voorheen Warande), waarbij de nadruk ligt op natuurinclusieve stedelijke ontwikkeling. We zouden graag ondersteuning hierbij krijgen bij de grootschalige inzet van biobased bouwen.

Het Ruimtelijk Arrangement bevat en geeft richting aan afspraken met het Rijk. Voor het realiseren van de groei van Lelystad als een stad in evenwicht, is de betrokkenheid van het Rijk van cruciaal belang. Het is voor ons van groot belang om de volgende punten in het Ruimtelijk Arrangement te zien, met het oog op de ontwikkelingsopgave van Lelystad:

- Het oplossen van de energiecongestie, zowel op korte termijn door ruimte te bieden in de regelgeving voor innovatieve lokale oplossingen, als op lange termijn door te investeren in een passende energie-infrastructuur;
- Het verbeteren van de bereikbaarheid van Flevoland, waaronder de voortzetting van de verbreding van de A6, de realisatie van een volwaardige aansluiting van Lelystad Zuid op de A6, het realiseren van een station Zuid als duurzame hub voor ZuiderC en de versterking van de verbinding naar het Noorden via de Lelylijn, evenals de versterking van de N307 met een afsnijding van de bocht in de Baai van van Eesteren;
- Langdurige betrokkenheid bij het bereiken van financiële zelfstandigheid voor Lelystad, zowel via het programma Lelystad Next Level als via het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) bij de ontwikkeling van ZuiderC.
- Duurzame financiële steun op de lange termijn voor het realiseren van de woningbouwopgave.
- Flexibiliteit in het toepassen van beleid met betrekking tot de ontwikkelruimte aan de kust, waarbij rekening wordt gehouden met de principes van 'water en bodem sturend' met beperkte landaanwinning, om te werken aan de aantrekkelijkheid van de stad als een stad aan het water, en niet als een stad achter een steeds groter wordende dijk;
- Aandacht voor een goede financiering van voorzieningen die bijdragen aan een brede welvaart. We streven naar een goede en kwalitatieve balans van leven in Lelystad, waarbij gezondheid en leefbaarheid belangrijke elementen zijn voor ruimtelijke aspecten zoals milieubelasting, openbare ruimte, huisvesting, bereikbaarheid, zorg, onderwijs, sport en cultuur;

- Duidelijkheid over de (doorontwikkeling van) Lelystad Airport als de meest innovatieve, duurzame en schone luchthaven voor Europese luchtvaart.
- Het is van belang dat het Rijk in wet- en regelgeving ruimte biedt voor circulaire economie, bijvoorbeeld hergebruik van materiaal en daarmee belangrijke belemmeringen zowel financieel als inhoudelijk voor bedrijven wegneemt.
- Voor de daadwerkelijke uitvoering van de projecten in het kader van FPLG is de financiële betrokkenheid van het Rijk essentieel.

3. Een tijdig en gezamenlijk proces naar een Ruimtelijk Arrangement

Het traject om te komen tot het Ruimtelijk Arrangement wordt ook wel de "ruimtelijke puzzel" genoemd. In heel Nederland, en dat geldt evenzeer voor Flevoland, is elke meter ruimte al bestemd voor een bepaalde functie. Ruimte is een schaars goed dat we zuinig moeten beheren. Daarom is het van belang om inzichtelijk te maken wat de totale ruimtebehoefte is in termen van oppervlakte. Dit zal ons helpen om duidelijk te identificeren waar knelpunten en keuzevraagstukken ontstaan. Dit zijn vraagstukken waarover de Flevolandse overheden gezamenlijk richting moeten bepalen. Op dit moment missen we deze informatie nog in het Ruimtelijk Voorstel.

Vanwege de beperkte tijd in het huidige proces is er, voorafgaand aan de besluitvorming van het College van Gedeputeerde staten, geen gelegenheid geweest te reageren op het Ruimtelijk Voorstel. Het Ruimtelijk Arrangement zal naar verwachting halverwege 2024 aan het Rijk worden voorgelegd. Bij de ontwikkeling van dit Ruimtelijk Arrangement vragen we om aandacht voor een zorgvuldig en gezamenlijk proces, met specifieke aandacht voor de betrokkenheid van de gemeenteraden. Hiervoor is het noodzakelijk dat onze gemeente voldoende tijd krijgt om het bestuurlijke traject te doorlopen. Ons voorstel is om in samenwerking met alle gemeenten in Flevoland het traject voor het Ruimtelijk Arrangement tijdig en gezamenlijk vast te leggen.

Tot slot, beschouwen we het concept Ruimtelijk Voorstel Flevoland als een belangrijke mijlpaal in de samenwerking binnen Flevoland en met het Rijk. We vragen u om de genoemde aandachtspunten te betrekken bij de definitieve formulering van het Ruimtelijk Voorstel dat namens Flevoland aan het Rijk zal worden voorgelegd.

Hoogachtend,

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

de burgemeester,